

WCZESNE SYGNAŁY AUTYZMU !!!

- zaburzenia mowy
i komunikacji

OBRAZ NIEPRAWIDŁOWOŚCI ROZWOJU MOWY I JĘZYKA U OSÓB ZE SPEKTRUM AUTYZMU JEST BARDZO RÓŻNORODNY

- ▶ **W grupie tej możemy znaleźć zarówno dzieci mówiące, o wysokim poziomie funkcjonowania językowego, jak i dzieci posługujące się językiem w stopniu ograniczonym, a także dzieci niemówiące.**

JAK POWINNO BYĆ I JAK CZASAMI BYWA .

- ▶ **Niemowlę ok 6 miesiąca życia gaworzy (Dziecko które nie słyszy, nie będzie gaworzyło !!!) Brak gaworzenia może być też sygnałem zaburzeń ze spektrum autyzmu**
- ▶ **między 9 a 12 miesiącem życia niemowlę zaczyna naśladować kierowane do niego komunikaty (ba-ba, ma-ma, ko-ko, ta-ta, dai itp.) Dziecko z zaburzeniami ze spektrum autyzmu rzadziej, lub wcale podejmuje „rozmowy” z opiekunem**

► 8 - miesięczne dziecko utrzymuje wspólne pole uwagi z dorosłym, a roczne wskazuje palcem obrazki w książeczce i umie zainicjować kontakt z osobą dorosłą.

► U dzieci z zaburzeniami ze spektrum można zaobserwować brak zainteresowania przedmiotem i nawiązaniem kontaktu.

Powtarzające się momenty gdy dziecko sprawia wrażenie nieobecnego, błądzi wzrokiem, nie reaguje powinno skłonić rodziców do skonsultowania tego problemu ze specjalistą (lekarzem, logopedą, terapeutą)

JAK POWINNO BYĆ
I JAK CZASAMI BYWA .

▶ Dwuletnie dziecko zwykle realizuje już dwu-, trzywyrazowe wyrażenia (typu „mama da”, „tata śpi”) stopniowo maluch wypowiada zdania złożone. Dwulatek zna już ok. 100 słów i stale uczy się nowych.

▶ Trzyletnie dziecko posługuje się 800–1500 wyrazami, mówi zdaniami i zadaje pytania

▶ Niepokojące jest , gdy maluch ma dużo uboższe słownictwo, ponadto nie rekompensują sobie braku mowy, choćby za pomocą gestów (np. dziecko nie robi „pa pa” na pożegnanie).

JAK POWINNO BYĆ
I JAK CZASAMI BYWA .

▶ **Inne objawy, które mogą sugerować zaburzenia ze spektrum to także:**

▶ **Brak wskazywania palcem** przedmiotu, który dziecko chce dostać, lub który prosimy pokazać (gdzie lala?)

▶ **Brak wspólnego pola uwagi**- dziecko nie patrzy z nami na przedmiot który mu pokazujemy. (np. zabawkę, kota),

▶ **Używanie przez dziecko ręki opiekuna** do pokazania pożądanego przedmiotu

▶ **Jeśli preferowanym sposobem komunikacji dziecka jest płacz, krzyk, pisk, ucieczka,** powinniśmy skonsultować się ze specjalistą

JAK CZASAMI BYWA...

► Zaburzenia ze spektrum autyzmu mogą pojawić się też po 12 miesiącu życia.

► Dzieci przechodzą przez kolejne okresy rozwoju mowy. Gaworzą, realizują pierwsze wyrazy, budują proste zdania, komunikują się. Jednak, wraz z początkiem rozwoju autyzmu następuje szybki regres mowy. Dziecko traci opanowane wcześniej umiejętności, posługuje się już tylko pojedynczymi słowami, które w coraz mniejszym stopniu służą komunikacji społecznej.

► Pojawia się echolalia. obserwuje się także zanik komunikacji pozawerbalnej.

- ▶ **Trzylatek** ma dość bogaty zasób słów, prawidłowo używa całych wyuczonych zwrotów, ale dużo monologuje, i ma kłopoty z prowadzeniem dialogu (nielogicznie odpowiada na pytania, nie kończy myśli, zmienia temat rozmowy)
- ▶ Ponadto dokładnie odtwarza całe fragmenty z reklam tv, bajek, scenek, usłyszanych komunikatów (**echolalia**) np. na pytania odpowiada ostatnim słowem, które usłyszał lub powtarza całe zdanie.
- ▶ **Echolalia** może się nasilać w sytuacjach nowych dla dziecka, gdy następuje zmiana otoczenia lub pojawia się nieznana osoba. Echolalia utrzymująca się po ukończeniu trzeciego, czwartego roku życia uznawana jest za nienormalną i zawsze powinna być skonsultowana ze specjalistą.

MOŻE BYĆ TEŻ TAK ... OBJAWY
ZABURZEŃ ZE SPEKTRUM

INNE NIEPOKOJĄCE OBJAWY U DZIECI STARSZYCH :

▶ Trudności z rozumieniem przenośni, aluzji, przysłów – dzieci rozumieją wypowiedzi innych osób dosłownie.

▶ Dużą trudność sprawia im odczytywanie gestów. mimiki twarzy, tonu głosu.

▶ Trudności w opanowaniu struktur gramatycznych.

▶ Ciągłe mówienie, zwłaszcza na fascynujący dziecko temat bez zwracania uwagi na reakcje i zainteresowanie słuchaczy.

▶ Ponadto w mowie dzieci z zaburzeniami spektrum często występują zaburzenia rytmu, tempa, intonacji, akcentu i głośności (np. mowa zbyt cicha lub głośna, zbyt szybka lub wolna, pozbawiona walorów emocjonalnych)

**Fakt: MYŚLĘ W SPOSÓB
KOMKRETNY.**

Język traktuję dosłownie.

Pamiętaj, że nie rozumiem o czym mówisz, kiedy używasz metafor i wyrażeń idiomatycznych. Kiedy chcesz, abym się skoncentrował na wykonywanym zadaniu nie mów do mnie „Wróc na ziemię”. Nie mów też „Małe piwo”, kiedy chodzi ci o to, że zadanie jest łatwe. To dla mnie za trudne, jeśli w pobliżu nie widzę alkoholu.

MAM AUTYZM

DROGI RODZICU

- ▶ Ta prezentacja nie zastąpi porady specjalisty, a tym bardziej porady lekarskiej. Pamiętaj, że nawet, jeżeli Twoje dziecko ma wymienione tutaj objawy, to nie jest to jednoznaczne z tym, że ma zaburzenia ze spektrum autyzmu.
- ▶ Najważniejsze, by zgłosić się do specjalisty. Najlepiej lekarza psychiatry lub Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej. Możesz też swoje obawy skonsultować z naszymi specjalistami. Zadzwoń i umów się na bezpłatną konsultację.
- ▶ Pamiętaj najważniejszy jest czas i szybka, przemyślana interwencja terapeutyczna. Dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju ma szansę na znacznie lepsze funkcjonowanie w codziennym życiu.

Opracowała - Aneta Rutkowska,
logopeda, terapeuta osób z autyzmem w tym w zakresie wczesnej interwencji
i wczesnego wspomaganie.